

Formanden: Jeg henstiller, at man ikke i Dag kommer ind paa en lang Forhandling om Lønspørgsmaalet.

P. Munch: Det staar da saaledes for min Bevidsthed, at man ikke gennem de Foranstaltninger, her er Tale om, er i Stand til at paavirke Lønforholdene eller de almindelige Prisforhold. Givet er det jo, at indtil dette Øjeblik er en saadan Paavirkning ikke opnaaet; Forholdet ligger med Hensyn til alt dette omtrent paa samme Maade, som det forelaa i sidste Samling, ved Begyndelsen af Aaret 1927; Forskydninger af Betydning har ikke fundet Sted. Saa vidt jeg kan se, er det da ikke muligt ud fra dette Synspunkt for den højtærede Indenrigsminister at begrunde sin Modstand imod Forslaget, saaledes som det nu foreligger, vedtaget ved anden Behandling her i dette Ting. Det er heller ikke muligt at begrunde Modstanden derimod ud fra dette, at Forslaget skulde være et Brud med den Lovgivning, som fandt Sted i Sommer; for Forslaget her kommer ikke som et Krav om store, gennemgribende Ændringer i Arbejdsløshedslovgivningen; Forslaget kommer i den hensynsfuldest mulige Form, som et Forsøg paa at afhjælpe de mest trykkelige Vanskeligheder i den i dette Øjeblik foreliggende Situation.

Jeg ser da ikke rettere end, at man fra den højtærede Regerings Side og fra de Partiernes Side, som slutter sig til den højtærede Regerings Politik paa dette Omraade, vilde gøre klogt i at vise nogen Imødekommethed overfor de Ønsker, som her er fremme. Man har ikke selv villet stille Forslag. Giv saa da Tilslutning til, at dette Forslag gaar fra dette Ting op i det andet høje Ting; saa er det jo muligt, at den høje Regering deroppe vil kunne møde med Ændringer, paa Grundlag af hvilke en Forstaaelse vilde kunne tilvejebringes.

Jeg opfordrer da endnu en Gang Tingets Medlemmer til af Hensyn til Kommunernes Interesser og for at skabe et sikkert og ordnet Grundlag for en Række Foranstaltninger, som for Øjeblikket foregaar rundt omkring i Landet med Tilslutning af alle Retninger indenfor vort Folk, og endelig som et Udtryk for Forstaaelse af den Nød, der rammer Titusinder af Hjem, at give Deres Stemmer til det foreliggende Lovforslag.

Axel Dam: Retsforbundets Repræsentanter i Rigsdagen vilde svigte deres Mission fra Vælgerne, hvis vi stemte for det foreliggende radikale Forslag. Vi har frem-

sat et gennemgribende Lovforslag, idet vi mener, at det er en kronisk Sygdom, Samfundet lider af, og at der maa en Operation til. Vi mener, at Forslaget om en Overgang fra Skat til Skyld vilde være virksommere end noget andet til at afhjælpe Arbejdsløsheden. Understøttelser til dem, der ikke arbejder, er den daarligst mulige Vej at gaa. Der bør skaffes Arbejde paa en eller anden Maade. Der er intet gjort i den Henseende; men vi kan tænke os at gaa videre ad den Vej, vi har foreslaaet i vort store Forslag: at ophæve mange af de Lovbestemmelser, der spærrer for Arbejdet, det, der hindrer Byggearbejdet o. s. v.; men den Vej, man her er inde paa, kan vi ikke gaa med til; og jeg skal motivere hvorfor, saa meget mere som vore Afstemninger i Rigsdagen næsten altid i Pressen bliver refereret i direkte Strid med Sandheden. Forleden Dag blev vi beskyldt for at have stemt for, at de Penge, der blev frataget de gamle og Invaliderne, skulde gives til de store Formueejere; det stod i et Blad, hvis Redaktør er Medlem af den høje Rigsdag.

Formanden: Dette ligger udenfor den foreliggende Sag.

Axel Dam: Jeg ønsker derfor at sige her i Rigsdagen, hvorledes vi vil stemme, for at det ikke skal blive refereret galt; vi ønsker at stemme *mod* dette Lovforslag, ikke fordi vi ikke vil hjælpe de arbejdsløse, men vi vil hjælpe paa en bedre og mere gennemgribende Maade.

Schmidt: Jeg tager ikke ofte Stilling til indrepolitiske danske Lovforslag, men i Dag føler jeg mig foranlediget til at gøre det. Jeg har allerede ved tidligere Lejligheder udtalt, at det ikke kunde gaa an at ændre den sociale Lovgivning paa Bekostning af de arbejdsløse, især ikke paa en Maade, som truer med at gøre dem politisk retsløse. Arbejdsløshed er noget af det værste for Mennesker, der *vil* arbejde, og derfor er det en af de største og vigtigste Samfundsopgaver at overvinde den Nød. Nu har man selvfølgelig Ret i, at man kun kan overvinde Nøden ved at skaffe Arbejde og sætte Produktionslivet i Gang, saaledes som det lige er blevet sagt, men saa længe man ikke har gjort det, saa længe man ikke er naaet saa vidt, har man ikke Lov til at overlade de arbejdsløse til deres Nød. Overhovedet er det vel en Fejl, at man er begyndt med at skære ned paa alle Omraader i den sociale Lovgivning i Stedet for at føre det hele ind i et andet Spor og forandre